ពិធីសារពាក់

ព័ន្ធនឹងឋានៈ

ជនភៀសខ្លួន

១៩៦៦

ណែនាំនិងឧបត្ថម្ភដោយ

-ឯកឧត្តម ជីវ សុខឃាក់

-ឯកឧត្តម ប៊ុន ហុន

-ឯកឧត្តម កើត រិទ្ធ

-លោក តាន់ សេឈាវ៉ុង

រៀបចំដោយ ÷ ភូ ភក្តី

ទូរស័ព្ទ ÷ ០៨៨ ៧៧៧៧៧១៥

ឯកសារនេះត្រូវបានការពារ

ដោយច្បាប់នៃព្រះរាជាណា-

ចក្រកម្ពុជាតាមមាត្រា៣និង

មាត្រា១១ នៃច្បាប់ស្តីពីម៉ាក

ពាណិជ្ជនាម និងអំពើនៃការ

ប្រកួតប្រជែងមិនស្មោះត្រង់

ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០២

ពិធីសារពាក់ព័ន្ធឋានៈជនភៀសខ្លួន

ពិធីសារនេះបានទទួលការកត់សំគាល់ ដោយមានការអនុម័តយល់ព្រមពីក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច
តាមសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ១១៨៦ (XLI) ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ វិច្ឆិការ ឆ្នាំ ១៩៦៦
និងបានទទួលការកត់សំគាល់ដោយមហាសន្និបាត តាមសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ (XXI) ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៦៦។
តាមសេចក្តីសម្រេចចិត្តដដែលនោះ មហាសន្និបាតបានស្នើសុំអគ្គលេខាធិការ បញ្ជូនអត្ថបទពិធីសារ ទៅរដ្ឋទាំងឡាយ
ដូចបានចែងក្នុងមាត្រា ៥ ដើម្បីឱ្យរដ្ឋទាំងនោះអាចចូលជាសមាជិកនៃពិធីសារ។

ចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី ៤ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៦៧ ដោយអនុលោមតាមមាត្រា ៨

រដ្ឋភាគីនៃពិធីសារនេះ

យល់ឃើញថា អនុសញ្ញាពាក់ព័ន្ធឋានៈជនភៀសខ្លួនអនុម័តនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៥១ (ចាប់ពីនេះតទៅហៅត្រឹមថា អនុសញ្ញា) អនុវត្តតែចំពោះជនទាំងឡាយ ដែលបានក្លាយជាជនភៀសខ្លួនដោយសារព្រឹត្តិការណ៍កើតឡើងនៅមុនថ្ងៃទី ១ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៥១។

យល់ឃើញថា ស្ថានភាពថ្មីៗនៃជនភៀសខ្លួន បានកើតឡើងចាប់តាំងពីអនុសញ្ញានេះ ត្រូវបានអនុម័ត និង*យល់ឃើញថា*ជនភៀសខ្លួនពាក់ព័ន្ធទាំងនោះ អាចនឹងមិនស្ថិតនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអនុសញ្ញា។

យល់ឃើញថា ជាសេចក្តីប្រាថ្នាចង់បានណាស់ដែលថា ជនភៀសខ្លួនទាំងអស់ត្រូវទទួលបានឋានៈស្មើៗគ្នា តាមការឱ្យនិយមន័យក្នុងអនុសញ្ញា ដោយមិនគិតអំពីកាលបរិច្ឆេទកំណត់ ថ្ងៃទី ១ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៥១។

បានព្រមព្រៀងគ្នាដូចតទៅ :

មាត្រា ១

បទបញ្ញត្តិទូទៅ

១. រដ្ឋភាគីនៃពិធីសារនេះ សន្យាអនុវត្តអនុសញ្ញា ចាប់តាំងពីមាត្រា ២ រហូតដល់មាត្រា ៣៤ នៃអនុសញ្ញាពាក់ព័ន្ធឋានៈនៃជនភៀស ដូចមាននិយមន័យចែងនៅក្នុងនោះ ចាប់ពីពេលនេះតទៅ។

២. សម្រាប់គោលបំណងនៃពិធីសារនេះ ពាក្យថា "ជនភៀសខ្លួន" លើកលែងតែចំពោះការអនុវត្ត ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ៣ នៃមាត្រានេះចេញ និយាយសំដៅដល់ជនណាមួយ ដែលស្ថិតក្នុងនិយមន័យនៃមាត្រា ១ នៃអនុសញ្ញា ដែលហាក់ដូចពាក្យ "ដោយសារព្រឹត្តិការណ៍ ដែលបានកើតឡើងមុនថ្ងៃទី ១ មករា ១៩៥១ និង..." និង ពាក្យ "...ដោយសារព្រឹត្តិការណ៍បែបនេះ" ដែលចែងក្នុងមាត្រា ១ ក(២) ត្រូវបានលុបចោល ។

៣. ពិធីសារនេះ ត្រូវអនុវត្តតាមដោយរដ្ឋភាគី ដោយពុំមានកំណត់ភូមិសាស្ត្រណាមួយឡើយ លើកលែងតែថា សេចក្ដីប្រកាសដែលមានស្រាប់ ធ្វើឡើងដោយរដ្ឋដែលជាភាគីនៃអនុសញ្ញាខាងដើម ស្របតាមមាត្រា ១ ខ(១)(ក) នៃអនុសញ្ញា បើមិនបានពង្រីកការអនុវត្តស្របតាមមាត្រា ១ ខ(២)ទេ ត្រូវតែអនុវត្តឱ្យស្របតាមពិធីសារនេះ ។

មាត្រា ២

សហប្រតិបត្តិការនៃអាជ្ញាធរជាតិ ជាមួយអង្គការសហប្រជាជាតិ

១. រដ្ឋភាគីនៃពិធីសារនេះ សន្យាធ្វើសហប្រតិបត្តិការ ជាមួយការិយាល័យឧត្តមស្នងការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកជនភៀសខ្លួន ឬជាមួយទីភ្នាក់ងារផ្សេងៗទៀត របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលអាចបន្តកាតព្វកិច្ចពីការិយាល័យនេះ ក្នុងការអនុវត្តការងាររបស់ឧត្តមស្នងការ និងជាពិសេសជួយសម្រួលដល់ករណីយកិច្ចត្រួតពិនិត្យនៃការិយាល័យ លើការអនុវត្តបទបញ្ញត្តិនៃពិធីសារនេះ ។

២. ដើម្បីឱ្យការិយាល័យរបស់ឧត្តមស្នងការ ឬទីភ្នាក់ងាផ្សេងទៀតរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលអាចទទួលបន្តកាតព្វកិច្ចពីការិយាល័យនេះ អាចធ្វើរបាយការណ៍ជូនទៅស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ រដ្ឋភាគីនៃពិធីសារនេះ សន្យាផ្ដល់ជូនការិយាល័យឧត្តមស្នងការ ឬទីភ្នាក់ងារនោះនូវព័ត៌មាន និងទិន្នន័យស្ថិតិ ដែលបានស្នើសុំទាក់ទងទៅនឹងៈ

(ក) ស្ថានភាពជនភៀសខ្លួន ។

(ខ) ការអនុវត្តពិធីសារនេះ ។

(គ) ច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ និងក្រឹត្យទាំងឡាយ ដែលនៅជាធរមាន ឬអាចចូលជាធរមានចាប់ពីពេលនេះទៅ ហើយដែលទាក់ទិននឹងជនភៀសខ្លួន ។

មាត្រា ៣

ព័ត៌មានស្តីពីនីតិកម្មជាតិ

រដ្ឋភាគីនៃពិធីសារនេះ ត្រូវជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ អំពីច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិ ដែលរដ្ឋភាគីអាចអនុម័ត ដើម្បីធានាដល់ការអនុវត្តពិធីសារនេះ។

មាត្រា ៤

ការផ្សះផ្សាវិវាទ

វិវាទណាមួយរវាងរដ្ឋភាគីនៃពិធីសានេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងការបកស្រាយ ឬការអនុវត្ត និងមិនអាចផ្សះផ្សារតាមមធ្យោបាយផ្សេងទៀតបាន ត្រូវបញ្ជូនទៅតុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិ តាមសេចក្តីស្នើសុំនៃភាគីណាមួយនៃភាគីវិវាទ។

មាត្រា ៥

ការចូលជាសមាជិក

ពិធីសារនេះ ត្រូវបើកឱ្យចូលជាសមាជិក ក្នុងនាមរដ្ឋភាគីទាំងអស់នៃអនុសញ្ញា និងក្នុងនាមរដ្ឋសមាជិកផ្សេងទៀតនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ឬសមាជិកនៃស្ថាប័នឯកទេស ឬរដ្ឋនិងស្ថាប័ន ដែលមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ អាចអញ្ជើញឱ្យចូលជាសមាជិក។ ការចូលជាសមាជិក មានប្រសិទ្ធិភាពដោយការតំកល់លិខិតុបករណ៍សុំចូលជាសមាជិក ជាមួយអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

មាត្រា ៦

បទបញ្ញត្តិស្តីពីសហព័ន្ធ

ក្នុងករណីមានរដ្ឋសហព័ន្ធ ឬរដ្ឋមិនមែនឯកត្តរដ្ឋ បទបញ្ញត្តិខាងក្រោម ត្រូវអនុវត្ត ៖

(ក) ចំពោះមាត្រាទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញា ដែលត្រូវអនុវត្តឱ្យស្របតាមមាត្រា ១ កថាខណ្ឌ ១ នៃពិធីសារនេះ ដែលស្ថិតនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចច្បាប់នៃអំណាចខាងនីតិបញ្ញត្តិរបស់រដ្ឋសហព័ន្ធ កាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋាភិបាលសហព័ន្ធចំពោះវិសាលភាពនេះ ត្រូវដូចគ្នានឹងកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋភាគី ដែលមិនមែនជារដ្ឋសហពន្ធ័។

(ខ) ចំពោះមាត្រាទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញា ដែលត្រូវអនុវត្តឱ្យស្របតាមមាត្រា ១ កថាខណ្ឌ ១ នៃពិធីសារនេះ ដែលស្ថិតនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចច្បាប់របស់រដ្ឋ ខេត្ត ឬស្រុកសមាសភាគ ដែលមិនជាប់កាតព្វកិច្ចក្នុងការចាត់វិធានការច្បាប់ ក្រោមក្របខ័ណ្ឌធម្មនុញ្ញសហព័ន្ធ រដ្ឋាភិបាលសហព័ន្ធត្រូវយកមាត្រាទាំងនោះ ជាមួយអនុសាសន៍សមស្របមួយ ជូនជាដំណឹងដល់អាជ្ញាធររដ្ឋ ខេត្ត ឬស្រុក យ៉ាងឆាប់បំផុតតាមដែលអាចធ្វើបាន។

(គ) រដ្ឋសហព័ន្ធ ដែលជាភាគីនៃពិធីសារនេះ ពេលមានសំណើរពីរដ្ឋភាគីផ្សេងណាមួយ ដែលបញ្ជូនតាមរយៈអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវផ្តល់សេចក្តីថ្លែងការណ៍មួយអំពីច្បាប់ និងការអនុវត្តរបស់សហព័ន្ធ ព្រមទាំងផ្នែកសំខាន់ៗ ក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ពាក់ព័ន្ធនឹងបទបញ្ញត្តិជាក់លាក់ណាមួយនៃអនុសញ្ញា ដែលត្រូវបានអនុវត្តស្របតាមមាត្រា ១ កថាខណ្ឌ ១ នៃពិធីសារនេះ ដោយបង្ហាញនូវវិសាលភាពក្នុងការផ្តល់ប្រសិទ្ធិភាពដល់បទបញ្ញត្តិនោះ តាមរយៈនីតិបញ្ញត្តិ ឬសកម្មភាពផ្សេងទៀត។

មាត្រា ៧

លក្ខខណ្ឌ និងសេចក្តីប្រកាស

១. នៅពេលសុំចូលជាសមាជិក រដ្ឋនីមួយៗអាចធ្វើលក្ខខណ្ឌចំពោះមាត្រា ៤ នៃពិធីសារនេះ និង ចំពោះការអនុវត្តស្របតាមមាត្រា ១ នៃពិធីសារនេះ នូវបទបញ្ញត្តិមួយចំនួននៃអនុសញ្ញា លើកលែងតែបទបញ្ញត្តិ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១ មាត្រា ៣ មាត្រា ៤ មាត្រា ១៦(១) និងមាត្រា ៣៣ នៃអនុសញ្ញា ឱ្យតែករណីដែលរដ្ឋភាគីមួយនៃអនុសញ្ញា ដែលធ្វើលក្ខខណ្ឌស្របតាមមាត្រានេះ មិនរាប់បញ្ចូលជនភៀសខ្លួន ដែលអនុសញ្ញាអនុវត្តចំពោះពួកគេ។

២. លក្ខខណ្ឌធ្វើឡើងដោយរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាស្របតាមមាត្រា ៤២ នៃអនុសញ្ញានោះ បើមិនបានដកចេញទេ អាចអនុវត្តចំពោះកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋភាគី ស្របតាមពិធីសារនេះ។

៣. រដ្ឋណា ដែលធ្វើលក្ខខណ្ឌស្របតាមកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ អាចដកលក្ខខណ្ឌនោះចេញវិញនៅពេលណាក៏បាន ដោយជូនដំណឹងអំពីការដកនោះ ទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

៤. សេចក្តីប្រកាស ដែលធ្វើស្របតាមមាត្រា ៤០ កថាខណ្ឌ ១ និង ២ នៃអនុសញ្ញា ដោយរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា ដែលសុំចូលជាសមាជិកនៃពិធីសារនេះ ត្រូវចាត់ទុកថាអនុវត្តតាមពិធីសារនេះ បើនៅពេលសុំចូលជាសមាជិក រដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធពុំមានការជូនដំណឹងផ្ទុយពីនេះ ជូនអគ្គលេខាធិការអង្គការសហ

ប្រជាជាតិទេនោះ។ បទបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤០ កថាខណ្ឌ ២ និង ៣ និងមាត្រា ៤៤ កថាខណ្ឌ ៣ នៃអនុសញ្ញា ត្រូវចាត់ទុកថាអនុវត្តតាមពិធីសារនេះ ក្រោយពីបានពិចារណាល្អិតល្អន់ និងកែសម្រួលជាចាំបាច់រួចហើយ ។

មាត្រា ៨

ការចូលជាធរមាន

១. ពិធីសារនេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅថ្ងៃតំកល់ទុកលិខិតុបករណ៍សុំចូលជាសមាជិកទី ៦០ ។

២. ចំពោះរដ្ឋនីមួយៗ ដែលសុំចូលជាសមាជិកនៃពិធីសារ ក្រោយការតំកល់ទុកលិខិតុបករណ៍សុំចូលជាសមាជិកទី ៦០ ពិធីសារនេះចូលជាធរមាន នៅថ្ងៃតំកល់ទុកលខិតុបករណ៍សុំចូលជាសមាជិកដោយរដ្ឋនោះ ។

មាត្រា ៩

ការប្រកាសដកខ្លួនចេញ

១. រដ្ឋភាគីណាមួយនៃពិធីសារ អាចប្រកាសដកខ្លួនចេញពីពិធីសារនេះនៅពេលណាក៏បានដោយការជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

២. ការប្រកាសដកខ្លួនចេញបែបនេះ នឹងមានប្រសិទ្ធិភាពចំពោះរដ្ឋពាក់ព័ន្ធមួយឆ្នាំក្រោយពីថ្ងៃដែលអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ បានទទួលសេចក្តីប្រកាសនោះ ។

មាត្រា ១០

ការជូនដំណឹងដោយអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ

អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវជូនដំណឹងដល់រដ្ឋទាំងឡាយ ដូចចែងក្នុងមាត្រា ៥ ខាងលើ អំពីកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាន ការសុំចូលជាសមាជិក លក្ខខណ្ឌ និងការដកចេញនូវលក្ខខណ្ឌ និងការប្រកាសដកខ្លួនចេញពីពិធីសារនេះ ព្រមទាំងសេចក្តីប្រកាស និងសេចក្តីជូនដំណឹងទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ១១

ការតំកល់ទុកក្នុងបណ្ណសារដ្ឋាននៃលេខាធិការដ្ឋានអង្គការសហប្រជាជាតិ

ឯកសារមួយច្បាប់នៃពិធីសារនេះ ដែលមានអត្ថបទសរសេរជាភាសាចិន អង់គ្លេស បារាំង រុស្ស៊ី និង អេស្ប៉ាញ៉ុល មានតម្លៃត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដូចគ្នា មានចុះហត្ថលេខារបស់ប្រធានមហាសន្និបាត និង អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវដាក់តំកល់ទុកក្នុងបណ្ណសារដ្ឋាននៃលេខាធិការដ្ឋានអង្គការសហប្រជាជាតិ។ អគ្គលេខាធិការ ត្រូវបញ្ជូនច្បាប់ចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើមនៃពិធីសារនេះ ទៅជូនរដ្ឋសមាជិកទាំងអស់នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរដ្ឋដទៃទៀត ដូចចែងក្នុងមាត្រា ៥ ខាងលើ។

---------//--------